

Register (verstreckende te gelijk voor een kort inhoud) van alle de werken van de heer Antoni van Leeuwenhoek

<https://hdl.handle.net/1874/213566>

10
Tweede register
zie achter in
del. 2

REGISTER

(Verstreckende te gelijk voor een kort Inhoud)

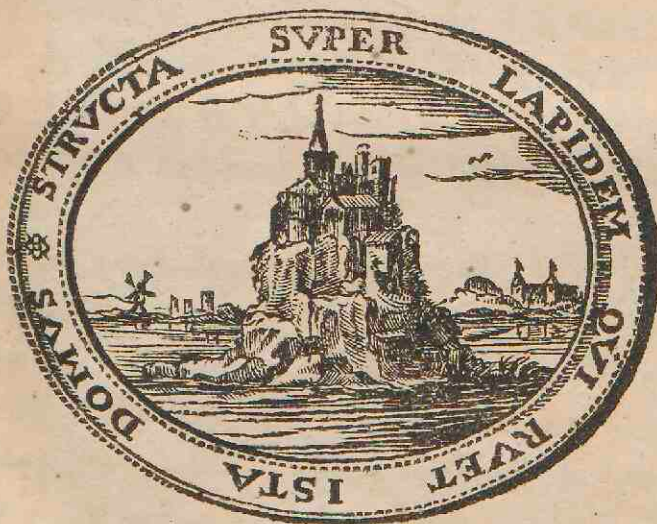
Van alle de WERKEN van de
HEER

ANTONI VAN LEEUWENHOEK.

Verdeeld in twee Deelen:

Daar van het eene de stoffe die in de tien eerste Tra-
ctaten begrepen is: En het andere die van
de vier vervolgen der Brieven aanwijst.

Door een Beminnaar der Natuurlijke-wetenschappen
t' samen gesteld.

TOT LEIDEN,
By CORNELIS BOUTESTEYN, 1695.

Bescheiden

L E E S E R.

Eel van de Noodwendigheid en 't nut van een goed Register aan een goed Boek te leggen, sou niet dan tijd en woorden gespild zijn; wijl fulks alle opmerkende Boek-oeffenaars ligtelijk toestemmen.

Hierom is 't dat wy de Beroemde en seer Stofrijke Werken, van de Heer ANTONI VAN LEEUWENHOEK, daar van niet onvoorsien hebben willen laten: Te meer, om dat een Liefhebber van diergelijke Stoffe sig seer geneegen toonde dit Werkje te volvoeren.

Weet alleenlijk tot Voorberigt dat (dewijl de tien eerste Tractaten, by twee verscheidene Boekverkoopers gedrukt zijn: en geen bestipt vervolg van 't Number der blad zijden houden) het aan-

wijzen der uitgekeurde Stoffen niet anders heeft kunnen geschieden , dan met den *daatum der Brieven* , en 't *cijsfertal der bladzijden* daar by te stellen : 't welk in 't nasoecken wel eenigzins (*dog de Tractaten wel geschikt , en naar 't Voorschrift , aan 't eerste Vervolg gegeven , ingebonden zijnde , niet seer*) moejelijk vallen. sal.

Het tweede Register , of kort Inhoud van de vier Vervolgen , (*die een andere Band uitmaaken*) behoeft geen berigt , vermits het *cijsfertal der bladzijden* behoorlijk vervolgd.

EER-

EERSTE REGISTER,

Over de Werken van

de H E E R

ANTONI VAN LEEUWENHOEK.

A.

Aal en Paling hebben schobben: een van onder aan de Buik, (daar se kleinst zijn) naaukeurig afgebeeld, en beschreven. Sc. 25. Juli 1684.

pag. 47. Sc.

— moet sterven, wanneer desselfs Huid van de (soo genaamde) Slijm, dat dunne door-een-loopende Adertjes zijn, ontbloot word. 12. October 1685.

p. 60. Sc.

Aaltjes die men in Afsijn siet; afgetekend, Sc. 5. Januari

1685. p. 55. Sc.

Aluin in Water geleid: desselfs deeltjes geobserveerd, en afgebeeld. 23. Januari 1685. p. 7. Sc.

Angel van een Vloo; desselfs geschapenheid, en gebruik.

12. November 1680. p. 54. Sc.

— desselfs wonderlijk maaksel verder beschreven.

22. Januari 1683. p. 12.

Afsijn, of in't Lighaam schadelijk is, Sc. 28. Desemb.

1683. p. 15. Sc.

— desselfs Sout-deeltjes stremmen t'samen in onse Maag, Sc.

5. Januari 1685. p. 58. Sc.

A 3

Baar

B.

- B**aarmoeder van een Hond geopend, naaukeurig door-
sogt, en wat daar in gevonden: deselve afgete-
kend. 30. Maart 1685. pag. 45. Sc.
- uit een Schaap, dat seventien dagen voor 't doden
besprongen was, geopend: 't jong Schepsel daar
in gevonden, en wat daar aan gesien. dito. p.
60. Sc.
- van een, eeuen te voren besprongen, Konijn geo-
pend: veel Diertjes daar in, Sc. dito p. 62.
Sc. dit eens, en andermaal hervat; en met wat
uitkomst, Sc. dito pag. p. 68. Sc.
- van een Schaap, dat drie dagen te voren bespron-
gen was, geopend; in deselve een Ligbaam van
de grootte van een groff-sand, en daar in een
Lammetje ontdekt, Sc. dito. p. 71. Sc.
- Basten vande Boomen worden niet uit de Wortel, maar
doorgaans uit het Hout gemaakt en gevoed, Sc.
wat gevolg hier uit. 2. April 1686. p. 36. Sc.
- Been bestaat uit vierderly Pijpjes in de lengte; en uit
nog andere, die van 't middel-punt naar den
omtrek strekken: Sc. een klein stukje van een
Offen-schinkel voor 't Microscope afgetekend.
2. April 1686. p. 31. Sc.
- Berigt van de bequaamste tijd, om de Diertjes inde Hom-
men der Vissen te ontdekken, Sc. 12. Januari
1680. p. 31.
- om de Vlees striempjes wel te observeeren. 3.
Maart 1682. p. 21. Sc.
- Be-

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 7

Betooging van de gewisse-sekerheid van de levende
Diertjes in veelerlei stoffe gesien : en haar
grootte met een Sand vergeleken , Sc. 12. No-
vember 1680. pag. 56. Sc.

— dit herhaald , en nader bevestigd , Sc. 10. Juni
1686. p. 84. Sc.

Bladeren in 't Saad van een Essen-boom ; afgetekend ,
Sc. 13. Juli 1685. p. 4. Sc.

— in Okker-of Wal-noten vertoond , Sc. dito. p.
6. Sc.

— van Boomen en Planten : haar stoffe bestaat wel
uit $\frac{2}{3}$ deelen waterig Vogt , Sc. dito. p. 7. Sc.

— uit een Amandel afgetekend , Sc. dito. p. 9.

— uit de Pit van een Kers ; en uit de Kern van een
Appel. dito. p. 10.

— in 't Katoen-saad keurzindelyk vertoond , Sc.
12. October 1685. p. 34. Sc.

— in een Kruid-nagel , soo verre mogelijk was , na-
gespeurd , Sc. dito. p. 41. Sc.

— in de Kerntjes van Kruisbesien ontdekt , en afge-
beeld. dito. p. 45. Sc.

— in de Saadjes van swarte Aalbesien nagespeurd ,
afgetekend , Sc. dito. p. 46. Sc.

— in 't Saad van den Es-doorn-boom , ontrold , zijn
 $\frac{2}{3}$ duim lang , Sc. dito. p. 49. Sc.

— in 't Saad van den Linde-boom , vertonen sig seer
klaar , Sc. dito. p. 50. Sc.

Bloed-Ader van een Kikvors geobserveerd ; eenige be-
denkingen daar van afgeleid , Sc. 16. Juli 1683.

p. 14. Sc. 14. April 1684. p. 21. Sc.

Bloed-deelen in een Rogge-staart : in Kabbeljauw , en
Salm ,

8 REGISTER, over de Werken van

- Salm, vertoonen sig in platte ovale figuurtjes te
bestaan, Sc. 3. Maart 1682. p. 25. Sc.
- van een Kikvors, bestaan ook uit platte ovale fi-
guurtjes. 16. Iuli 1683. pag. 10. Sc.
- in verscheide Vogelen sijn mede ovaal en plat. 14.
April 1684. p. 20.
- worden ontdaan alse aan kleine Aderkens komen;
en waarom. 25. Iuli 1684. p. 28.
- Boomen. Dat Mannelyk en Vrouwelyk souden zyn, we-
dersproken. 13. Iuli 1685. p. 12. Sc.
- waarom'er ligtelijker Wormen in den Olm-boom
komen, wanneer daar in gebakt is. 10. Iuli 1686.
p. 89. Sc.
- Buspoeder. Een of meer Graantjes daar af, in een Flesje
doen opvliegen; de wonderlyke uitwerking daar
van geobserveerd, Sc. 22. Januari 1686. p.
10. Sc.
- van onderen aangesteken, doet de Hout-kool en
Swavel seer hoog opwerpen, Sc. dito. p. 14. Sc.
- hoe hier te Land beproefd word; wyders nog veel
aanmerkens-waardige observatien omtrent het
Buspoeder gedaan; onder andere, waarom een
Kanon van agtien. voet, soo verre niet schiet,
als een van minder lengte; dit met redenen, en
een voorbeeld bevestigd. dito. p. 15. tot 23.

C.

Campher ontwasend een meenigte Christalyne fi-
guurtjes: de bysonderheid van derselver gestal-
te afgebeeld, Sc. 23. Januari 1685. p. 16.
Chijl

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 9

Chijl in de Darmen gemaakt, en in de (soo genaamde)
Melk-vaten overgegaan, by veele Melk ge-
naamd; is geen Melk, maar zijn alleenlijk
doorschijnende Globulen, waar uit het Brood
Ec. bestaat. 12. October 1685. pag. 51. Ec.

Christaline-Vogt uit het Oog; waar uit bestaat, Ec.
14. April 1684. p. 2. Ec.

— de circumferentie van 't Christaline Lighaam van
't Oog van een Os, bestaat uit meer dan twaalf-
duisend draatjes: derselver wonderlijken om-
swier, Ec. afgebeeld. dito. p. 5. Ec.

— desselfs gesteldheid in de Oogen van Schapen,
Varkens, Honden, Katten, Hasen, Konijnen,
Vissen, en Vogelen. dito. p. 11. Ec.

— uit het Oog van een Mens; desselfs gesteldheid,
Ec. 25. Juli 1684. p. 40. Ec.

— uit het Oog van een Paard; en desselfs grootheid,
Ec. 12. October 1685. p. 57.

Cinnabar naturalis op verscheidene wijsen bewerkt;
wat Quiksilver, Olie, Sout, en andere delen
daar van waargenomen. 22. Januari 1686. p.
4. tot 9.

D.

Deeltjes die, in Mistig-wêer, onder de Waterige
delen van de Lugt sweven, geobserveerd, Ec.
12. November 1680 p. 40.

— in de Maag van een kleine Vlieg. dito. p. 51.

— in Menselijken Afgang, Ec. 4. November 1681.
p. 8.

— uit een opgevolgen Kerntje Bus-poeder, waren
B meer-

REGISTER, over de Werken van
meerder als Duifend Millioenen. 22. Januari

1686. pag. 14.

Diertjes in de Hom van Kabbeljaauw, en van Snoek;
derselver gestalte; uitnemende kleinheid, Sc.

25. April 1679. p. 6.

— in de Testiculen van een dooden Haas. dito. p. 6. Sc.

— in de Testicul van een Hond. dito. p. 8. Sc.

— in de Testicul van een Haan; derselver gestalte, Sc.

dito. p. 10. Sc.

— bestaan waarschijnlijk uit immers soo veel deelen,
als waar uit een's Menschen Ligbaam bestaat.

dito. p. 12. X

— in 't Water door den Koning van Engeland gesien,
en geadmiræerd, Sc.

dito. p. 13.

— in de Hom van een Kabbeljaauw overrekend; en
uitgeciffert dat'er meer dan tienmaal soo veel
Diertjes in dese Hom waren als'er Mensen op
de Aarde leven.

dito. p. 14. Sc.

— in Sap dat uit de Stammen van Boomen vloeit. 12.

Januari 1680. p. 25.

— in de Hom van Baars, Braassem, Voorn, en Zeelt.

dito. p. 31. Sc.

— in de Testicul van een Rot: eenige bedenkingen over
derselver oorspronk, en andere aanmerklijkhe-
den.

5. April 1680. p. 33. Sc.

— in Sap dat tussen de Visdelen van een Mossel uit-
quam.

dito. p. 36.

— in Sap dat uit een Oester genomen was. dito. p. 37.

— in Sap dat uit Wijngaard-Ranken droop. dito. p.

37. Sc.

— in 't Nat van stukjes Leer daar de Wyngaard me
gehegt

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 11

gehegt was ; en onderzocht of deselve Diertjes
niet in dit Hemel-water geteeld wierden. 13.

Mei 1680. pag. 38. Sc.

- in verscheide soorten in Water met Peper gemengd,
en dat in twee Glase Tube , daar van d'eene
alom digt gesloten was : met eenige aanmerkin-
gen , Sc. 14. Inni 1680. p. 8. Sc.
- in 't Mannelyk-saad van een Kever. 12. November
1680. p. 47.
- in 't Mannelyk-saad van Iuffertjes ; en die afge-
beeld. dito. p. 48. Sc.
- in 't Mannelyk-saad van Sprinkhanen. dito. p. 50.
- in 't Mannelyk-saad van gemeene kleine Vliegen.
dito. p. 50. Sc.
- in de dunne stoffe uit de Darmen van een Wijffjes
Paarde-Vlieg. dito. p. 51.
- in de Testiculen der Vloon ; en derselver grootheid
naar proportie van de Vloo , Sc. dito. p. 52. Sc.
- in 't Mannelyk-saad van Muggen ; kleinder als
in dat van de Vloon. dito. p. 55.
- van twederlei soort , in Water op gestoote Peper ;
de jongen uit de Volwassenen onderkend ; en sig
verbeeld de Eiëren of Iongen in haar Lijf , als
mede haar versameling te sien. dito. p. 55.
- in des Auteurs Excrement : derselver gestalte ,
kleinheid , Sc. 4. November 1681. p. 9. Sc.
- in Hoender-drek ; dog quamen te gelijk in , en met
het Saad van 't Hoen , dat een Haan was , uit :
een Diertje in Henne-Drek. dito. p. 12.
- in Drek van een jonge Duif ; der selver sterke be-
weging , Sc. dito. p. 13.

- een eenig, dat groen, en seer klein was, in Klei-
deeltjes gevonden. dito. pag. 14.
- van tweederlei soort in 't Mannelyk-saad van een
Mens, en van een Hond; en gemeend dat d'
eene soort Mannekes, en d' andere Wýfjes
waaren, &c. 22. Januari 1683. p. 4. &c. en 30.
Maart 1685. p. 59.
- in de Testiculen van Kikvorssen; en dat in soo
groote menigte, dat'er wel tienduiscnd Diert-
jes uit het Mannelyk-saad, tegens ider Eitje
van 't Wýfje waren, &c: dese Diertjes afge-
beeld. 16. Juli 1683. p. 5. &c.
- in de Hom van Cabbeljaauw, &c. leven niet alle
te gelyk; en waarom. dito. p. 7.
- onder 't Bloed van een Kikvors; haar gestalte,
oorspronk, &c. dito p. 11. &c.
- van verscheide maakfels, in Drek van Kikvor-
sen; deselve afgebeeld. dito. p. 12. &c.
- in de witte stoffe van tussen de Tanden en Kiesen
van den Auteur; van twee Vrouws-persoonen;
van een sober Oud-Man; van een ander Man
niet soo sober; van een Kind; &c. en geoordeeld,
dat'er meer Diertjes in de Mond van een Mens
zýn, als'er Menssen in een Koninkryk, of in
onse Nederlanden leven: deselve Diertjes af-
geteekend. 12. September 1683. p. 12. &c.
- in 't Mannelyk-saad van een Hond; der selver lang
leven, &c. 30. Maart 1685. p. 41. &c.
- in de Baarmoeder van een Teef, die besprongen,
en aanstonds daar na gedood was; wat daar uit
besloten, &c. dito. p. 45. &c.
- in de Baarmoeder van een, even te voren be-
spron-

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 13

- sprongen, Konijn; deselve afgebeeld, Sc. dito.
pag. 62. Sc.
- hoe in de Testiculen gemaakt worden, en leven ont-
fangen, is onnaspeurlijk: dit met de making van
de Saden in Bomen vergeleken, Sc. 13. July
1685. p. 29. Sc.
- in de Knobbels van Wilgen-Bladeren, Sc. 14.
Mei 1686. p. 52. Sc.
- in Galnoten, Sc. dito. p. 46. Sc.
- in 't Sap van Krabbens-kuit, of Eieren gesien.
10. Juni 1686. p. 80.

E.

Eiërstok van een Lam ondersogt; de irreguliriteit
van de (soo genaamde) Eieren aangewesen, Sc.
22. Januari 1683. p. 2. Sc.

Ervarenis die betoond, dat de spijs deur de Darmen zij-
perd, daar de gemeene Lugt niet deur kan, Sc.
28. December 1683. p. 16. Sc.

— om 't draadagtig wesen van 't Chrystaline-Vogt
onser Oogen gewaar te worden. 14. April 1684.
p. 16.

Excrementen van Kabbeljaauw ondersogt; wat daar in
gevonden, Sc. 16. Juli 1683. p. 19. Sc.

G.

Gal van Voorn; vol van seer veel kleine Globulen;
de Sout-delen van de Gal te vergeefs gesogt, Sc.
12. October 1685. p. 58. Sc.

Gal-nooten worden op Eiken-Bladeren gemaakt met
het aanstukkendknagen derselver Vaten, door
een Wormpje, voortgekomen uit het Ei, van een
Vliegje daar opgeleid: welk Wormpje weder tot
een Vliegje word, Sc. 14. Mei 1686. p. 46. Sc.

- uit Aleppo tot ons overgevoerd, hebben ook Vliegen in, die sig met knagen een doorgang maken, en seer lang sonder Voedsel kunnen leven, Sc.
dito pag. 50. Sc.
- aan de Bladeren; daar van afgesonderd, en door-
kloofd; alsmede de Vliegen afgebeeld, Sc. dito.
p. 54. Sc.
- Garnaaden dragen haar Eiëren buiten aan haar Lig-
haam, en waarom. 10. Juni 1686. p. 73. Sc.
- in derselver Eiëren de gantse jonge Garnaad,
met sijn delen gesien, Sc. dito. p. 74.
- haar Eiëren, of liever, de Jonge in de Eiëren,
worden door een Arterie of Streng gevoed. dito.
p. 76. Sc.
- hoe der selver voortteling toegaat, Sc. dito.
p. 77.
- ongebooren Garnaden uit het Ei gehaald; en af-
gebeeld, Sc. dito. p. 78.
- Gelijkenis om te verklaren, hoe'er van soo veel dui-
senden Diertjes in een druppel Mannelyk-
Saad, maar een Mens voortkomt. 22. Janua-
ri 1683. p. 6. Sc.
- om te betonen, dat het niet noodwendig is, dat
de Diertjes geproportioneerd moeten zijn naar
de grootte van 't Schepsel dat'er van word. Sc.
dito. p. 7. Sc.
- Gefigt-zenuw van een Os, en van Paarden; desselfs
Vaates zijn met doorschijnende sagte Globulen
gevold. Sc. 12. October 1685. p. 57. Sc.
- 't Gevoelen van den Auteur, in seker geval, ron-
delyk weërroepen. 3. Maart 1682. p. 16. 22. Ja-
nuari

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 15

- nuari 1683. pag. 4.
 Globulen in *Wijnmoer*, derselver gestaltenis. Sc.
 12. November 1680. p. 29. Sc.
 — in *Stomme-wijn*; en deselver verandering. Sc.
 dito. p. 31. Sc.
 — in *Siroop*, en deselver werking daar in. dito. p.
 33.
 — in *Water*, door middel van Glase Tube, onder-
 sogt; en derselver verscheidenheid aangemerkt.
 dito. p. 33. Sc.
 — in de *Chylus* uit de *Melk-aderen* van een *Lam*.
 dito. p. 37. Sc.
 — in *warne Koe-melk*. dito. p. 39.
 — in 't *Excrement* van een *Mens*. 4. November 1681.
 p. 9.
 — in *Drek* van *Koejen*, en *Paarden*. dito. p. 11.
 — in de *Urine* van des *Auteurs* *Paard*; derselver
 gestalte, Sc. dito. p. 11. Sc.
 — in *Drek* van *Hennen*. dito. p. 12. Sc.
 — in *Lever* van *Salm*. 3. Maart 1682. p. 27.
 — in *dun Vogt* van 't *Bloed* van een *Kikvors*. 16. Ju-
 li 1683. p. 11.
 — in de *Herfenen* van een *Kalkoen*. 25. Juli 1684.
 p. 26. Sc.
 — in *Snot* en *Fluimen*; zyn groen. dito. p. 40.
 — in *Schobben* van *Paling*. dito. p. 50.
 — eenige duisenden in een klein droppeltje *Edik*.
 5. Januari 1685. p. 53. Sc.
 — in de *Gesigt-zenuw* van een *Os*, en van *Paarden*
 beschreven. 12. October 1685. p. 57. Sc.
 — in de *Gal* van *Voorn*; derselver menigte, en uit-
 nes.

- 16 REGISTER, over de Werken van
nemende kleinheid, Sc. dito. pag. 58. Sc.
Globulen bloer. Hoe, en waar gemaakt worden, Sc.
14. Juni 1680. p. 6.
— derselver sagtheid, in vergelyking van andere
Globulen. 12. November 1680. p. 32.
— door Sal-volatile-oliosum ontgaan. 22. Januari
1683. p. 18. Sc.
— tienhonderd-duisend Bloedglobulen zyn soo groot
als een grof sand, Sc. 25. Juli 1684. p. 32. Sc.
Globulen-Gist derselver oorspronk, en maaksel, Sc.
14. Juni 1680. p. 3. Sc.
Globulen-klei bestonden uit seer veel kleinder Globulen,
Sc. 4. November 1681. p. 14.
Globulen-Vet van een eironde gestalte, in een Darm-
vlies ontdekt, Sc. 28. Desember 1683. p. 22.
— tusschen de deeltjes van de Huid van een vetten
Hond. 2. April 1686. p. 38.

H.

- H**air van een Verken overdwars doorsneden; en ver-
scheidene bijzonderheden daar in aangewesen.
4. November 1681. p. 2. Sc.
— in een's Menssen-huid op-nieuw uitkomende, ver-
oorzaakt Fukte, en Kitteling; en waarom. dito.
p. 5. Sc.
— over't gantse Lighaam van eerstgebooren Kinde-
ren; en d'oorzaak. dito. p. 7. Sc.
— van een Baard geoordeeld negenmaal dikker, als
een gemeen Hair uit een Paruik. 3. Maart
1682. p. 18.
— ver-

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 17

— verwisseld (waarschijnlijk) op de Hand twee à driemaal in een Jaar; en 't is gelooflijk dat desselfs Schors, tussen de regte Huid, en 't opperste Huidje gemaakt word. dito. pag. 25.

't Hair van een 's Mans Baard is tweehonderd-duisend maal dikker, dan de dunste Bloedvaten van een Vlieg; d'uitrekening daar van. 12. November

1680. p. 44. Sc.

Hersenen van een Kalkoen; de geschapenheid van desselfs delen, Sc. 25. Iuli 1684. p. 26. Sc.

— van een Schaap; daar in soo kleine Bloedvaatjes aangemerkt, dat een Sand, in viereusestig Millioenen deeltjes gedeeld zijnde, daar niet deur sou kunnen gaan. dito. p. 31. Sc.

— van een Os, en van een Musch: geen onderscheid daar in (de groote Bloedvaten onaangemerkt) als de meerheid van deelen, Sc. dito. pag. 34. Sc.

't Hert. De gesteldheid van desselfs Musculen; en hoedanig het Bloed bewerkt, Sc. 12. November 1680. p. 41. Sc.

— moet in Koortfge veel sterker slagen geven: de redenen daar van. 16. Iuli 1683. p. 22. Sc.

— kan, door een al te langen uitrekking, niet weder inkrampen, Sc. dito. p. 24.

Hout hoedanig ider Jaar in wasdom toeneemd. 12. Januari 1680. p. 18. Sc. Dit nader in een stukje Eikenhout aangewesen, Sc. 10. Iuli 1686. p. 94. Sc.

— de geschapenheid, en loop van desselfs Vaten: en uitgerekend hoe veel Nat, dat een Boom, die

een Voet Diameters heeft, in een dag sou kunnen opbrengen, indien alle Vaten het Nat opwaards voerden, &c. dito. pag. 20. &c.

— heeft inwendig ook Klap-vliesen; de noodwendigheid van deselve; en uitgeciffert hoe veel Pond geweld, een Quadraat-duim-Vaten, op de Bast kunnen doen, &c. dito. p. 22. &c.

— van verscheiden soorten, als Eiken, Olm, Boeken, Wilgen, Elsen, swart Mauritius-Ebben, en Palmenhout ondersogt, afgebeeld, en beschreeven. dito. p. 23. tot 30.

— in de Winter gehakt, is (naar 't gemeen seggen) vaster en meer geslooten, dan 't geene dat in de Somer gehakt word: dit met bondige redenen tegengesproken. 10. Juli 1686. p. 88. &c.

— oorzaak van desselfs schielijke verrotting; en welk het duurzaamst is, &c. dito. p. 91. &c. Nog veel bijzonderheden in verscheiden soorten van Hout. dito. p. 95. tot p. 109.

Huid hoedanig desselfs maaksel, &c. 2. April 1686. p. 37. &c.

I.

Tuffertjes, derselver ongemeene wijze van versameling: komen uit Water-wormen voort: Diertjes in 't Mannekens-saad, &c. 12. November 1680. p. 48. &c.

Jukking, desselfs oorzaak, &c. 28. Desember 1683. p. 6.

K.

Kaars, tot wat delen, in 't branden, veranderd word. 12. November 1680. pag. 41.

Kakkerlak, een Oost-Indise Scharrebijter; desselfs Bloed-vaten, &c. 12. November 1680. p. 45. &c.

Kalk der Jigtigen naaukeurig ondersogt, afgetekend, en beschreven. 25. Juli 1684. p. 42. &c.

Kastanje desselfs begin vande Plant, en Bladeren aangewezen; eenige aanmerkingen daar van afgeleid, &c. 14. Mey 1686. p. 59.

Kevers, derselver vreemde wijze van versameling: Diertjes in 't Mannkens-saad, &c. 12. November 1680. p. 47.

Kikvorssen sitten, in 't Versamelen (niet met eenig deel in) maar alleenlyk op malkanderen; en waarom. 16. Juli 1683. p. 4. &c.

— doen schade aan de Vissen; d' ondervinding daar af. dito. p. 14.

Klagte van den Auteur over 't verdrayen sijner redenen. 30. Maart 1685. p. 74. &c.

Knobbels aan de Wilgen-Bladeren, die Diertjes in hebben, &c. 14. Mey 1686. p. 52.

— aan de Distels (daarom Distelnoten genaamd) souden, by sig gedragen, goet tegens Ambeyen zijn; dat tegengesproken word: hebben Tonnekens in, die tot Vliegjes worden: deselve afgebeeld. dito p. 56. &c.

Konijnen, een witte tamme Voedster, met een wilde graauwe Rammelaar, en haar Jongen; tot

een Voorbeeld gesteld, om te betonen dat uit het Mannelijk-saad alleen de Vrucht voortkomt. 16.

Juli 1683. pag. 9.

— korts na de versameling gedood, geopend, naar de afgesoogen Eiëren (dog te vergeefs) gesogt, Sc. 30. Maart 1685. p. 53. Sc. en dito. p. 66. Sc.

Krabbens draagen meer dan twee Millioenen Eiëren by sig: in 't Sap deser Eiëren Diertjes gesien, die een geruimen tijd leefde: de oorspronk deser Diertjes nagespeurd, Sc. 10. Juni 1686. p. 80.

Kreeften deselver Eiëren zyn in 't bloote-Oog swart, om dat de Globulen, die deselve vullen, groen zyn: de jonge Kreeft, met veel van sijn deelen daar ingesien, Sc. verscheide aanmerkingen hier uit getrokken. 10. Juni 1686. p. 83. Sc.

Kreeften-oog, en Krijt, in Wijnen gedaan; der selver werking daar in, Sc. 5. Januari 1685. p. 84. Sc.

— in Asijn; veroorzaakt seer veel Lugtbelletjes. 14. Juni 1680. p. 7. Sc.

Kruid-Nagel ondersogt; de Bladeren, en jonge Plant soo veel mogelijk was afgebeeld, en beschreven. 12. October 1685. p. 41. Sc.

L.

Lasarie waar in bestaat, Sc. 28. Desember 1683. p. 5.

— vier onderscheidene Persoonen met dese Quaal (soo zij seiden) besmet, van den Auteur gevisiteerd; en hoedanig bevonden, Sc. 25. Juli 1684. p. 45. Sc.

Le-

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 21

- Levende Dieren, als *Worm, Vlieg, Vloo, Luis, Mijt*, &c.
komen nooit uit verderving voort, &c. 14. Mei
1686. pag. 52. &c.
- Liquor Tartari, in *Water* geweekt: wat maaksel van
deelen dat heeft, &c. 23. Januari 1685. p. 12.
- Lugt-belletjes in *Bier*; der selver oorspronk nagevorst,
&c. 14. Juni 1680. p. 6. &c.
- in *Asijn*, door *Kreeften-Oogen* veroorzaakt, &c.
dito. p. 7. &c.
- in *Stomme-Wijn*; en der selver wonderlijke wer-
king, &c. 12. November 1680. p. 30. &c.
- zijn'er niet in 't *Bloed*, om dat te doen giften,
&c. 22. Januari 1683. p. 19. &c.

M.

- M**aag, desselfs toeknijping of kneeding geschied, te
gelijk met de *Adem-haling*, meer dan driedui-
sendmaal in een uur: hoedanig dit de verteering
der *Spys* bevordert, &c. 16. Juli 1683. p. 20. &c.
- Medicament van een selfde hoedanigheid, en hoeveel-
heid, tegen een selfde *Siekte* ingegeven, doet niet
altijd deselfde werking: en de reden daar af. 23.
Januari 1685. p. 14. &c.
- Met-eeters gewaande *Wormen* in de *Huid* van *Menssen*:
wat die zijn. 4. November 1681. p. 6. &c.
- deselve nader ondersogt, zijn bundelkens *Hair*;
der selver afbeelsel, oorsaak, &c. 12. Septem-
ber 1683. p. 18. &c.
- Moscovise *Pot-As* in *Water* geleid, en desselfs veelerlei
figuurtjes aangewesen. 23. Januari 1685. p. 12.

- 22 REGISTER, over de Werken van
 Moxa, wat eigendlijk sou zijn: deselve met wolagtige
 stoffe op eenige Boomen; en, tot branding, met
 Katoen en Tintel vergeleken, Sc. 25. Juli 1684.
 pag. 41. Sc.
 Mugge, 't Vlees uit desselfs Pooten ondersogt: de Vee-
 ren op de Pooten, op 't Lijf, en op de Wieken,
 afgebeeld. 22. Januari 1683. p. 13. Sc.
 Muschaat-noten met de Foelie Sc. ondersogt; wat daar
 aangefien, Sc. 12. October 1685. p. 45. Sc.

O.

- Oesters, wonderlijke beweging in een deeltje van
 desselfs Baard, dat eenige honderd malen klein-
 der was als een grof Sand. 3. Maart 1682. p.
 27. Sc.
 — derselver Schulp bestaat alleenlyk uit Schilfers die
 in menigte op malkander leggen; verscheidene
 naaukeurige waarnemingen hier omtrent, Sc.
 dito p. 28. Sc.
 Okkernoot desselfs begin van de Plant of Boom, Sc.
 aangeweesen; wat uit desselfs gesteldheid word
 afgeleid, Sc. 14. Mey 1686. p. 62. Sc.
 Oog van een Mens, heeft soo kleine Bloed-vaatjes,
 dat een grof Sand, in meer dan agtienduysend
 millioenen gedeeld moest zijn, eer daar deur
 kan. 25. Juli 1684. p. 37. Sc.
 Oog-deksels, derselver gebruik, en hooge-noodwen-
 digheid: en waarom de Vissen die niet behoe-
 ven, Sc. 14. April 1684. p. 17. Sc.
 Oorzaak van de swakheid der Mannen in de Teeling,
 Sc.

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 23

Ec.

30. Maart 1685. pag. 58. Ec.

— van 't gebooren worden van Knegje of Meisje:
dito. p. 59.

— van 't voortkomen van een Mestise uit een Blank-
Man en een Moorinne; van een Muil-dier uit
Paard en Esel: van (soo genaamde) Bastarts,
uit tweederley aard van Duiven, Ec. gevolgen
daar uit, Ec. 13. Juli 1685. g. 21. Ec.

Opperste-Huid van een swarte Moorinne geobserveerd,
en d' oorsak van de swartheid nagespeurd,
Ec. 14. April 1684. p. 22. Ec.

— de Putjes en Voudjes daar in, met de Bast van
de Boomen vergeleken. 12. October 1685. p.
56. Ec.

Ovarium of Eiërnest door den Auteur ernstig weder-
leid, Ec. 30. Maart 1685. p. 43. Ec. en dito.
p. 73. Ec.

P.

P opjes of Tonnekes van uitnemende kleinheid, in
Sap dat by Wyngaard-ranken neer liep; dersel-
ver afbeeldsel, Ec. 13. Mey 1680. p. 40.

R.

R ijnse-of Franse Wijn veroorzaakt geen Figt; de re-
den daar af, Ec. 5. Januari 1685. p. 87.

Roos, roo Puisten, Ec. desselfs waarschyjnlyke oor-
saak. 16. Juli 1683. p. 15.

S.

- S**aden van Appelen doorsogt: wat daar in gevonden, &c. 30. Maart 1685. pag. 75. &c.
- van Boomen en Planten: die de grootste zijn, hebben daarom niet de grootste beginselen van de Plant in sig. 13. Juli 1685. p. 6. Dit naaukeurig in 't Saad van een Essen-boom bewezen. dito. p. 11. &c.
- uit een Vijg, en van Aardbesien ondersogt: wat daar in gevonden. dito. p. 10. &c.
- moeten met Meel, tot Voedsel, en met Olie, tot conservatie voorsien zijn, &c. dito. p. 12. 12. October 1685. p. 33.
- van Wilgen nagespeurd; hoedanig bevonden; afgebeeld, &c. dito. p. 24. &c.
- van Ypen, Populier en Wilgen zijn ryp eer de Bladeren volwassen zijn. dito. p. 28. &c.
- van Bomen, zijn afhankelijk van 't Saad daar van de Boom voortgekomen is, &c. dito. p. 30. &c.
- van Katoen geobserveerd, derselver maaksel en hoedanigheden, &c. 12. October 1685. p. 34. &c.
- van Dadel-bomen: hoe verre deselve nagespeurd, &c. dito. p. 38. &c.
- in een Kruisbesie ondersogt: 58. stuks in een eenige Besie gevonden; en de Bladeren, begin van de jonge Plant, &c. aangewesen. dito. p. 45. &c.
- uit

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 25

- uit swarte Aalbesiën ; 63. in een Aalbes ge-
den ; de Bladeren , en jonge Plant (zijnde
meer dan 60. maal kleinder als het Saadje) af-
gebeeld, Sc. dito. pag. 46. Sc.
- van Planten en Bomen , volkomen ryp zijnde ,
bevatten al (hoe klein zy souden mogen wesen)
een geformeerd begin van de Plant, Sc. dito.
p. 47.
- van de Muscus-Olijf , en 't Cassie-Saad ; by ge-
bragt om sommige Swaargelovige te overtui-
gen : wat , met het bloote Oog , daar in gesien ,
Sc. dito. p. 48. Sc.
- van Linde-Boomen vertonen seer klaar het begin
van de jonge Plant, Sc. dito. p. 50.
- van Katoen , en desselfs hoedanigheden , nader
beschreven, Sc. 2. April 1686. p. 26. Sc.
- uit het groot Cabinet van de Heer Professor Her-
mans geobserveerd. 10. Juni 1686. p. 67.
- van Karpok in desselfs Saad-dragende-vrugt , af-
gebeeld, Sc. dito. p. 67. Sc.
- Buparitii , uit de schors genomen ; 't begin van de
Wortel, Bladeren, Sc. vertoond. dito. p. 69. Sc.
- Kaukin indorum brequis , desselfs Pit , begin
van de Plant, Sc. afgebeeld. dito. p. 70. Sc.
- van Adamboe , een Nood daar in drie Saden met
afschutsels van den anderen leggen ; der selver
maaksel , Sc. afgetekend. dito. p. 71. Sc.
- van Kokosnoten , zijn seer groot: iets merkwaar-
digs daar in. dito. p. 72. Sc.
- Sal Armoniac heeft Taksgewijse figuurtjes , Sc. 23.
Januari 1685. p. 38.

26. REGISTER, over de Werken van

Salpeeter in Water geleid; desselfs deeltjes ondersogt, en afgetekend. 23. Januari 1685. pag. 8. Sc.

— desselfs deeltjes (van 't aangestoken Buspoeder aan Glas gehegt) geobserveerd, afgebeeld, en beschreven. 22. Januari 1686. p. 10. Sc.

— gerasfineerd, voor 't Vuur gebragt; en Olie daar uit getrokken. dito. p. 13.

Sal-volatile Oliosum desselfs werking op het Bloed geobserveerd. 22. Januari 1683. p. 17. Sc.

— desselfs Sout-deeltjes geobserveerd; met Wijn-E-dik vermengd; het selve andermaal hervat; wat uitwerking daar van, Sc. 12. October 1685.

p. 72. Sc.

Sand-kerntje, desselfs Axe met kleinder Lighamen geproportioneerd, om de hoekleinheid der Diertjes, Sc. wel afte meten. 12. November 1680.

p. 57. Sc.

Schobbens van Braassem zijn met (soo genaamd) Slijm, dat door-een-lopende Vaatjes zijn, bedekt, Sc.

12. October 1685. p. 62. Sc.

— van Baars zijn ook met gewaand slijm bekleed; dog met eenig onderscheid. dito. p. 64. Sc.

— voor een gedeelte afgebeeld; beschreven, Sc. en voorts verscheide naaukeurige aanmerkingen aangaande de Schobben. dito. p. 65. Sc.

— van Vissen; hoe in grootte toenemen, Sc. 2. April 1686. p. 38. Sc.

Schobbetjes op 't opperste Huidje van een Mens; verwisselen veelmaal, Sc. der selver afbeeldsel, en aanmerkingen daar over, Sc. 12. September

1683. p. 21. Sc.

— der-

• ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 27

- derfelver aanwas en grootwerding door Vaatjes
die in deselve zyn, Sc. 2. April 1686. pag. 39.
Sc.
- in de Mond; derfelver maaksel afgebeeld, Sc.
28. Desember 1683. p. 1. Sc.
- derfelver afschilfering van op de opperste Huid;
de oorzaak; en wyse van genesing. dito. p. 3.
Sc.
- over 't gantse Ligbaam (uitgesonderd het Hoofd)
van een Kind; welke geseid wierden Vis-schob-
bens te zyn: wat het waren, Sc. dito. p. 6.
Sc.
- op 't Opperste-Huidje van een Moorrinne geobser-
veerd. 14. April 1684. p. 22. Sc.
- op de Huid van Aalen Paling; deselve keurzin-
delijk afgebeeld, Sc. 25. Juli 1684. p. 47. Sc.
- onder 't Sweet van des Auteurs aangesigt, Sc.
12. October 1685. p. 54. Sc.
- op de Huid van Paling; derfelver schikking, en
cours. dito. p. 60.
- op de Huid van een Mens zyn soo vol Vaatjes,
dat, in de spatie van een Sand grootte, het Vogt
op honderdvijfentwintigduisend bijzondere
plaatsen uitgestoten word, Sc. 2. April 1686.
p. 40. Sc.
- van een Neus afgeschilferd; door 't Vergroot-glas
getekend, Sc. dito. p. 41. Sc.
- Sek desselfs Sout figuren zyn plat omgekruld, Sc.
5. Januari 1685. p. 67. Sc.
- Slijm in de Darmen (soo genaamd) is geen Slijm, maar
zijn Bloed-Vaatjes, Sc. 28. Desember 1683. p.
D 2 8. Sc.

8. Sc. Derselver gebruik en gestalte naauken-
rig aangewesen. dito. pag. 18. Sc. en p. 23.
- op de Huid van Paling, is een gedeelte van 't
Eighaam selfs; en bestaat uit dunne door-een-
lopende Adertjes die door malkanderen ver-
spreid leggen. 12. October 1685. p. 60. Sc.
- op de Schobben van de Braasem, is seer na van
deselve natuur, Sc. dito. p. 62. Sc.
- Smaak redenen en oorzaak van deselve, Sc. 23. Janua-
ri 1685. p. 27. Sc.
- Snot en Fluimen bestaan uit groene Globulen, van gelijke
grootte als die van 't Bloed. 25. Juli 1684. p. 40.
- Souda wat het is, Sc. desselfs Soutdeeltjes aangemerkt,
en afgetekend. 23. Januari 1685. p. 32. Sc.
- Britanise, en Alicantse, mede geobserveerd;
derselver Soutfiguurtjes beschreven, en af-
gebeeld. dito. p. 34. Sc.
- Sout van Carduus Benedictus; 't maaksel van desselfs
delen, Sc. 23. Januari 1685. p. 3. Sc.
- van Alsem, desselfs figuurtjes, Sc. dito. p. 6. Sc.
- of As, die uit de Mond van den Oven van een
Geschut-gieterij genomen was: wat delen daar
in aangemerkt, Sc. dito. p. 17.
- of As van een Tin-of Lood-Oven; desselfs deelt-
jes, Sc. dito. p. 19. Sc.
- in de Steen-kalk; desselfs veele, en veelerly deelt-
jes, Sc. dito. p. 24. Sc.
- van Schulp-kalk; veel en wonderlijke deeltjes
daar in, Sc. dito. p. 28. Sc.
- Sout-deeltjes tot duizenden millioenen verdeeld, be-
houden een vierkante gestalte, Sc. de waar-
schijn-

ANTONI VAN LEEUWENHOER. 29

schijnlykheid aangewesen dat ider Globule-bloed met verscheide Soutdeeltjes voorsien is, Sc.

5. Januari 1685. pag. 60. Sc.

— *in 't Sweet van den Auteur: van wat maaksel die waren. 12. October 1685. p. 54. Sc.*

— *in Bier-Asijn en in Limoen-Sap ondersogt; en bijna van gelijke gestalte bevonden. dito. p. 68. Sc.*

— *in Cinnabar Naturalis; derselver maaksel Sc. 22. Januari 1686. p. 8. Sc.*

Sout van den Edik zijn de scharpe deeltjes die op onse Tong 't gevoelen van zuur geven: derselver eerste maaksel; en de verandering van haar gestalte, na dat'er Kreeften-Oogen, en gestooten wit Krijt in den Asijn gedaan was; afgebeeld, Sc.

5. Januari 1685. p. 52. Sc.

Sout van de Wijn zijn de deeltjes die op onse Tong een aangenaame smaak veroorsaaken; derselver verscheidene gestalte afgebeeld, Sc. 5. Januari 1685. p. 64. Sc.

— *veroorzaakt geen Jigt; de reden daar van, Sc. dito. p. 87.*

Spiritus Salis Armoniaci desselfs Soutdeeltjes nagavorst; bestonden uit irregulire Pijpjes. 12. October 1685. p. 70.

— *met Bloed, en daar na met Wijn-Edik vermengd; wat uitwerking, Sc. dito. p. 71. Sc.*

Steur-krabben draagd sijn Eieren tussende Pooten aan 't Lijf, gelijk de Garnaad, en Kreeft: de ongeboren Jongen uit de Eieren gehaald, en derselver delen seer distinct gesien, Sc. 10. Juli 1686. p. 109. Sc.

- 30 REGISTER, over de Werken van
 Streng van de Hasenoot, en van de Amandel afgebeeld;
 en aangewesen wat desselfs bewerking in de
 Plant is, &c. 13. Iuli 1685. pag. 16. &c.
 Stroo binnen, en buiten naaukeurig ondersogt en afge-
 beeld. 12. Januari 1680. p. 30.
 — een klein Veseltje daar van, in Wijn-Edik, met
 Sal-volatile Oliosum gemengd, gevonden; de
 wonderlijke speling van Lugt-belletjes daar
 uit, &c. 12. October 1685. p. 75. &c.
 Swarte Moorinne desselfs opperste Huidje, en de Schob-
 betjes daar op, geobserveerd; de oorzaak van
 de swartheid nagespeurd, &c. 14. April 1684.
 p. 22. &c.
 Swavel hoedanig die (brandende) op de Wijn-deelen
 werkt. 22. Januari 1683. p. 19.
 — desselfs Rook, sonder branden, om hoog gedreven;
 wat delen daar afquamen. 22. Januari 1686.
 p. 6.
 Sweet van den Auteur naaukeurig ondersogt; wat
 Sout-deeltjes, &c. daar in gevonden, &c. 12.
 October 1685. p. 53. &c.

T.

- Tulp-bol, dat men daar in de Bloem kan sien, tegen
 gesproken; om dat de Bol de Vrugt; en de Bloem
 de Bloesem van 't Saad is, &c. 12. October
 1685. p. 47. &c.
 — Vergaat alle Jaar met het groot werden van de
 Tulp. dito. p. 48.

Vis,

V.

Vis, hoe, nog geheel en ongebeten zijnde, in de Maag van een andere Vis kan verbrüsfeld worden, Sc.

16. Iuli 1683. pag. 20.

Vissen welkers Wijffjes de Kuit in't Lighaam dragen, hebben geen Mannelyk-Lid; en waarom, Sc.

10. Iuni 1686. p. 75. Sc.

Vis-striempjes zijn onder aan de Buik van de Kabbeljaauw grofst; zijn ook met kringen voorsien; uitgerekend hoe veel Vis-Veseltjes een eenig Vis-striempje bevat, Sc. 3. Maart 1682. p.

22. Sc.

— in Kreeften, en Garnaad; hebben aartige inkrimpingen die Snoertjes Paarlen vertoonen; en d'oorzaak daar af, Sc. 4. April 1682. p. 30.

Sc.

Vitriool de Cypris, of Blaauw Vitriool, in Regenwater geleid; aartige deeltjes daar van op de Vlake van 't Water beschouwd, Sc. 23. Ia-

nuari 1685. p. 10.

Vlees-striempjes, van Offen en Koeijen-Vlees, soo klein en dun, dat'er by uitrekening, tienhonderd duisend, met haar Membranen omwonden, in een Quadraat-duim komen, Sc. 3. Maart 1682.

p. 17.

— in een Offen Tong; derselver fijnheid uitgecyfferd.

dito. p. 17. Sc.

— uit het Diaphragma (middelryst) van een Os, tegen een Hair van een Paruik geobserveerd,

Sc.

32 REGISTER, over de Werken van
Sc.

- dito. pag. 18.
— afgebeeld; en eenige bijzonderheden daar uit aangemerkt. dito. p. 18. Sc.
— opgespouwen; en wonderlijk veel Veselen daar in vertoond. dito. p. 19. Sc.
— uit de Borst, en uit de Pooten van een Vloo, Sc.
22. Januari 1683. p. 9. Sc.
— uit de Borst van een Luis. dito. p. 13.
— uit de Pooten van een Mugge. dito. p. 14.
— uit de Pooten van kleine Vliegen; al van een selfde maaksel. dito. p. 15. Sc.
— uit de agter-Pooten van een Kikvors: bedenkingen over 't gebruik van derselver Rimpels, Sc.
16. Juli 1683. p. 15. Sc.
Vloo, desselfs Testicul, met sijn toe-en afdragende Saad-
Vaten, vertoond. 22. Januari 1683. p. 10.
Sc.
— desselfs Arteriën; en wonderlijk maaksel van sijn
Angel. dito. p. 11. Sc.
— derselver voortkomen in verscheide gedaantens,
seer bestiptelyk en bondig beschreven. dito. p.
12. Sc.
Voedsel, door wat middel in de Maag verbrijfeld
word. 16. Juli 1683. p. 18. Sc.
— kan deur de Darmen gevoerd worden, sonder dat
de uitterste einden van de Melk-en Water-
Vaten Mondekens of openingen hebben, Sc. 28. De-
sember 1683. p. 12. Sc.
Voortteeling door middel van Diertjes in 't Mannelyk-
Saad wijldlopig betoogd, Sc. 30. Maart 1685.
p. 54. Sc.
— van

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 33

— van Boomen en Planten , met de voortteling van Dieren , Vogelen , en Vissen vergeleken , Sc.

13. Juli 1685. p. 19. Sc.

Voorttelingen gaan niet alle op een-selve wijze toe : dit met aanmerkelijke voorbeelden bevestigd , Sc.

16. Juli 1683. pag. 8.

— uit Diertjes van 't Mannelijk-saad verklaard door de gesteldheid der Saaden van Boomen en Planten , Sc.

13. Juli 1685. p. 12. 14. Sc.

Vrouwen kunnen agt à tien , ja meer dagen , na dat zy beslapen zijn , bevrugt worden ; de reden daar van , Sc.

30. Maart 1685. p. 42.

U.

Urine , wat daar in gesien : uit de t' samenstremming van desselfs delen is , omtrent accidenten van Lever , Milt , Longe , Sc. niets sekens te voorseggen. 12. November 1680. p. 39. Sc..

— van des Auteurs Paard (een Merri) geobserveerd : wat daar aan , en in gesien , Sc. 4. November 1681. p. 11. Sc.

W.

Water-deeltjes derselver kleinheid , en maaksel naaukeurig betoogd. 5. Januari 1685. p. 62. Sc.

Wijn desselfs Sout-figuurtjes ; en oorsaken waarom verscheiden van smaak zijn , Sc. 5. Januari 1685. p. 64. Sc.

E

— Moe-

REGISTER, over de Werken van &c.

— Moesel, - Orliense, - Hogmer, - Rijnkauwer, -
Ceronce, - Toufaan, - Citerne, - Coteau, - Hoog-
landse en andere Wijnen; derselver Sout-fi-
guurtjes, geobserveerd, afgebeeld, &c. dito.
pag. 70. tot p. 87.

Wormen in de Darmen van een Kikvors; welk soort,
&c.

16. Juli 1683. p. 9. &c.

— in Galnooten, door Eieren van Vliegjes daar in
veroorzaakt: derselver lang leven daar in: wor-
den weder tot Vliegjes, &c. 14. Mey 1686. p.
46. &c.

Einde van 't Eerste Register.

TWEEDE REGISTER,

Over de Werken van

de HEER

ANTONI VAN LEEUWENHOEK.

't Welk de Stoffe , in de Vier Vervolgen zijner
Brieven bevat , aanwijst.

A.

Albaste-steen onderſogt: wat Geest, vlug en vast Sout
in deselve is ; en uit wat delen die Steen bestaat,
Sc. pag. 205. Sc.

— die veel witter en vaster van delen was , Sc. p.
213. Sc.

Alen en Palingen, hoe voortkomen naar de verkeerde
meening van sommige , zelfs aansienlyke en ge-
leerde Luiden. p. 514.

— derselver soo genaamd Navel-bloed is vol kleine
Diertjes. p. 515. Sc.

— haar Teel-lid , en daar uit veel Diertjes , Sc. p.
517.

— in derselver Darmen zyn Wormen , die een me-
nigte andere Wormpjes in hebben ; dog dese moe-
ten voor Ongedierte gehouden worden , Sc. p.
518.

— haar Baarmoeder daar in jonge Alen ; en voorts
A de

2 REGISTER, over de Vier vervolgen van
de wijze van voortteelen, &c. ontdekt. pag. 520.
tot 525.

— hoe Kuit kunnen in hebben. p. 526. En hoe geseid
kan worden, dat van haar afgestroopte Vellen
jonge Alen voortkomen. p. 527. &c.

Amber daar in verscheidene kleine Diertjes; als Vlieg-
jes, een Mug, een Spinnkop, een Mier,
met haar deelen, &c. gesien. p. 116.

Angel van de Mier, brengt in 't steeken eenig scherp
Vogt in onse Huid, dat Geswel veroorzaakt; de
Angel afgetekend, &c. p. 105. &c.

— van de Vloo is geen enkelde Angel, maar twee in
een, &c. desselfs Koker, &c. afgebeeld en be-
schreven. p. 551. &c.

— van de Mugge, door seker Heer qualijk afgetei-
kend; een Schets daar af: door den Auteur
naaukeurig ondersogt, seer bestiptelyk beschre-
ven, afgebeeld, &c. p. 237. &c.

— van de Luis, is in een Tepels-gewijs uitsteeksel
beslooten, &c. p. 588. &c.

— van Brandnetels is hol; heeft aan 't onder-eind
tegen 't Blad een wij'er Holligheid, die met
Sap vol scherp Sout gevuld is, 't welk met de
steeking in onse Huid invloeid, Pijn veroorzaakt,
&c. p. 135. &c.

Ape-Steen welke Olie, en wat Souten door 't Vuur daar
uit gedreven worden. p. 191. &c.

B.

Baarmoeder van de Alen, en daar in de Jongen ontdekt, &c. pag. 521.

Bedrog omtrent Roode-Aalbes-Saadjes, en Steen in Mensfelyk-water. p. 449. tot 451.

Biefen bestaan uit een t' samenvoegfel van Pijpjes en Vaten die afschudfels hebben: van wat gebruik die zijn, &c. p. 488. tot 495.

Bierwortelzaad-huisje bevat 2. 3. 4. à 5. onderscheidene zaden. p. 45.

Bloed ongemeen warm werdende, bestaat grooter plaats, &c. p. 355. &c.

— waarom het in de slagaderen bly'er rood is dan in de Aderen, &c. p. 503.

Bloed-Coraal welke Olie, en wat voor Souten, door 't Vuur daar uit getrokken worden. p. 200. &c.

Bloedelose-Schepsels zijn'er niet, &c. p. 322.

Bloeds-beweging hangt alleen van 't Hert af, &c. p. 448.

Bloedvaten in de Klaauwen en Wieken van een Vleermuis, die wel veertienhonderd maal dunder waren, dan een dik Hair uit een Mans Baard. p. 356. &c.

— in overgrootte menigte in een kleingedeelte Vlees van een Sprinkhaan. p. 531.

— een onbedenkelyk groot getal Bloed-, en andere Vaten in de Tand van een Os. p. 8.

— by ons Arteriën en Venæ genaamd, zijn een en deselve Bloedvaten. p. 285.

- 4 REGISTER, over de Vier vervolgen van
 Bloemcool saad onderfagt en afgebeeld. pag. 47.
 Boekweits-Graan geobserveerd; het begin van de jon-
 ge Plant, de Bladeren, &c. keurlijk afgebeeld,
 en beschreven. p. 37. &c.
 Brandende-stoffe, natuurlijk Vuur genaamd; desselfs
 verwonderlijke uitwerkselen op, en in Papier,
 &c. p. 621. &c.
 — voor 't Vergroot-Glas gesteld; en bijzondere waar-
 nemingen daar omtrent. p. 623. tot 631.
 Brand-netels, hoe deselve met scherpe Puntjes, die hol,
 en met Vogt gevuld zijn, in onse Huid fukte
 veroorsaken. p. 134. &c.
 — derselver Puntjes afgebeeld. p. 137. &c.
 — waarom, met de volle Hand aangevat, niet stee-
 ken, &c. p. 136.

C.

- Canari-saad onderfagt: de jonge Plant is maar een
 klein gedeelte van 't Saad, &c. p. 43.
 China Chinæ de Schors klein gesneden; derselver wer-
 king in Water: dit Water met Bloed vermengd,
 en d'uitwerking daar af. p. 148. &c.
 — in Spiritus Vini, en d'uitwerking, &c. p. 149. &c.
 — tot Houtskool verbrand; en verscheide Olien daar
 uit getrokken. p. 150. &c.
 — overdwars doorsneden: voor 't Microscope on-
 derfagt, afgetekend, en beschreven. p. 153.
 &c.
 Chijl in de Darmen van de Luis, en Vliegworm gesien.
 p. 132. &c.
 — hoe

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 5

- hoe deffelfs groffte delen tot Globulen en Bollen worden, *Ec.* p. 133. *Ec.*
- Cochenille geoordeeld een Vrugt van een Boom: en by een swarte Aalbes vergeleken. pag. 142. *Ec.*
- nader onderfagt, is 't Agterlyf van een Diertje, *Ec.* p. 143. *Ec.*
- omftandig befchreven, en met onfe Gourwe-Haantjes vergeleken, *Ec.* p. 144. *Ec.*
- Coffee-Boonen, haar Schors bevat gemeenlyk twee Boontjes; derfelver fchikking afgebeeld, *Ec.* p. 19. *Ec.*
- deffelfs begin van de Plant afgetekend; en eenige Maanden voor 't Vergrootglas geftaan hebbende, verbeelde het Schimmel dat'er op was feer aartige Bloempjes; defelwe mede afgetekend, *Ec.* p. 20. *Ec.*
- bevatten langagtige fpitstoelopende Sout-deelen: en fterk geperft zynde, leverenfe veel Olie uit, *Ec.* p. 21. *Ec.*
- weinig gebrand, en fijn gefloten maakt de Drank deugdsamer, vermits dan de Olie niet te veel verteerd word, *Ec.* p. 23. *Ec.*
- is Saad van een Boom foo groot als onfe Linde-boomen. p. 25. *Ec.*
- Compolie een foort van Gourwe-Haantjes; door Swavel gedood, en met de Cochenille vergeleken. p. 146. *Ec.*
- Cool-faad van verfcheidene foorten van Cool onderfagt, en afgebeeld. p. 46. *Ec.*

6 REGISTER, over de Vier vervolgen van

D.

Deeltjes die Blaauw-doorfchijnend, en uit een wond
gekomen waren, geleken wel naar Glas; wat die
eigentlyk waren. pag. 360. Sc.

Diertjes in Regen-water met gestoten Peper gemengd;
derselver delen van 't Lighaam, en haar ver-
scheiden bewegingen omstandig beschreven. p.
119. Sc.

— van een Sand grootte, op de Koorn-Solders gevon-
den; de wyse van derselver voortteeling on-
dersogt en beschreven. p. 421. Sc.

— in Regen-water, welke, dertigduisend te samen,
soo grootten Lighaam als een Groff-sand is niet
kunnen uitmaken: hoe die versameld waren, Sc.
p. 423.

— in 't selve Water, die kleinder, wel twintigmaal
meer in getal, en ook versameld waren. p. 423.
Sc.

— in de Witagtige Stoffe tusschen en aan de Tand en van
den Auteur sedert eenige Jaren niet ontdekt;
en de oorzaak daar af: naderhand in menigte ge-
sien; en aangemerkt, dat een Schuur-Sandje,
meer dan duisend Millioenen grootter is, dan
een deser Diertjes, Sc. p. 509. Sc. Wyders,
nog andere Diertjes van verscheide gestalten,
in deselve Stoffe gevonden; die afgebeeld, en
eenige bedenkingen daar over. p. 511. Sc.

— seer klein, en van verscheide soort, in de Weilan-
den gevonden, Sc. p. 586. Sc.

— van

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 7

— van 't Mannelyk-Saad der Gekurvene; waarom
niet wel in de Eiëren kunnen ontdekt worden.

pag. 651.

Dooling omtrent de wjtte van de Melk-Bloed-en Wa-
ter-Vaten; en derselver engheid seer klaar-blij-
kend betoond.

p. 357. Sc.

— aangaande de Voortteeling van Aal en Paling.

p. 514.

— omtrent de Voortteeling van de Vloon.

p. 569. Sc.

— omtrent de Oogen der Mieren.

p. 724. Sc.

— omtrent het voortkomen van de Luifen.

p. 588.

— omtrent het gebruik van de versamelde Spys der
Mieren.

p. 91. en 103. Sc.

Duisendbeen, een Gedierte uit Indiën; desselfs schade-
lyke Neep; hoedanig geschied, en hoe geneesen
word: het Dier, en desselfs Schaar, Sc. afge-
beeld.

p. 138. Sc.

E.

Ei dop van een Zeiworm beschouwd, en afgebeeld.

p. 61. Sc.

Eiërnest of Vrouwelijke-Ballen; desselfs noodwendigheid
tot de Voortteeling, door de Heer George Gar-
den wydlustig beweerd, en door den Auteur
dapper wederproken, Sc.

p. 653. tot 673.

F.

Fijne-Madjolein-Saad geobserveerd; en gesien dat het
begin van de Plant geplaatst leid, gelijk het be-
gin.

8 REGISTER, over de Vier vervolgen van,
 gin van de Plant en de Pit in den Amandel,
 Abricoos, &c. pag. 45.

G.

Garst in 't koudste van de Winter soodanig doen was-
 sen dat desselfs Scheut in negen dagen vijf Vin-
 gerbreet lang, en de Garst-Air daar in ont-
 dekt word, &c. p. 252. &c.

Garst-Graanen besluiten ider vijf beginsels van jonge
 Planten: derselver Meelagtige-stoffe, &c.
 afgetekend. p. 35. &c.

— sommige hebben ider seven of agt beginsels van
 Planten. p. 72.

Geerst-Graanen geobserveerd; en afgemeten dat de jon-
 ge Plant het agt en veertigste deel van 't Graant-
 je uitmaakt. De Geerst word ons sonder Schors
 toegesonden, &c. p. 41. &c.

't Gevoelen van den Auteur onderwerpt sig altijd aan
 beter onderregting. p. 507. 668. en 671. &c.

Gypsum, een soort van Pleister-steen; breekt niet dan
 op een geregelde wijs: desselfs Geest en Souten,
 &c. p. 217. &c.

Glinsterende-Keisteen, uit wat delen bestaat; behoud,
 gloeiend zijnde, zijn Glasagtig wesen. p. 221.

Gras, door seeker Engels-Heer onderzocht; de aftekening
 met de beschrijving aan den Auteur overgeson-
 den, &c. p. 430. &c.

H.

Hair dat in ons Lighaam vast staat , kan sonder quetsing van Bloedvaatjes , niet uitgetrokken worden. pag. 354.

Hairtjes uit de Ooren , en andere delen van de Huid ; waarom een kromte aannemen ; hebben van buiten een Schors ; bestaan uit veel Hairtjes ; gelijk ook Wol van Schapen , &c. p. 634. tot 642.

Hard-horendheid in een Oud Man ; desselfs oorzaak , en geneesing. p. 633. &c.

Haver-Granen hebben ider drie beginsels van jonge Planten , welke in een vette Aarde bequaam zijn (gelijk ook die van Tarw , Rogge , Garst , &c.) om ider 2. 3. 4. en meer Stroohalmen uitteleveren , &c. p. 36. &c.

Hemelt , een Worm , in de Wei-landen schadelijk , &c. p. 574.

— veranderd van Huid , en word tot een Popje. p. 576.

— derselver Worm , het Popje , en de Spek-eeter , die'er uit voortkomt , afgebeeld. p. 577.

— haar Eiërnest ontdekt , over de tweehonderd Eiëren daar in gevonden : de wijze op welke zy haar Eiëren leggen , &c. p. 578. en 582.

— der selver versameling ; wondere gesteldheid harer delen , &c. p. 579. tot 585.

Hennip-saad ondersogt , en afgebeeld : uit dit , en uit het Raapsaad getoond , dat de Olie niet uit eenig Meel , maar uit de jonge Plant komt. p. 48.

HO REGISTER, over de Vier vervolgen van
't Hert van een Schaap: van een Os: van een Eend-
Vogel; van een Hoen, en van een Kabbeljaauw
ondersogt; de wonderlijke aan een schakeling
der Vleesdeeltjes naaukeurig aangewesen: aan-
merkelijke gevolgen daar uit, &c. pag. 682. tot
690.

Hom van eene Kabbeljaauw, bevat meer dan dertigmaal
soo veel levende Dieren, als'er Menssen op den
Aardbodem leven; d'uitrekening daar van,
&c. p. 258. &c.

't Hoorn Vlies der Oogen van een Kalf, bestaat uit wel
Honderd Vliesen op malkander; de noodwendig-
heid daar van, &c. p. 481.

— uit het Oog van een Rombout, en de wonderlijke
Spiegeling daar in, &c. p. 722. &c.

— uit het Oog van een Vlieg, van een Mugge, en van
een Mier; niet min wonderlijk. p. 724. &c.

Hout, deffelfs Pijpjes en Vaatjes in verscheidene soor-
ten van Hout ondersogt, en keurzindelijk ver-
klaard, &c. p. 481. tot 488. en 495. tot 502.

I.

Instrumenten, of Werktuigen by den Auteur bedagt
en gemaakt tot het beschouwen van de Circula-
tie van't Bloed; deselve afgebeeld, &c. p. 208.
&c.

— tot verscheiden ander gebruik, heeft den Auteur,
alsedert veel Faren, selve gemaakt. p. 323.

K.

Kabbeljaauw die tegelyk Hom en Kuit in had ; kon-
de voor dat Jaar , op een selfde tijd , niet voor
Manneke en Wyfke speelen ; en waarom. pag.
257. Sc.

Kalk die reeds vermetfeld , en oud is , kan weder tot
metfelen bequaam gemaakt worden ; en hoe. p.
223. tot 226.

Kalk der Jigtigen welke Olie , en Soutdelen , door 't
Vuur , daar uitgedreven worden. p. 195. Sc.

— deffelfs vlugge en vaste Soutdelen fouden door in-
gegeven middelen kunnen ontdaan worden. p. 200.

— uit de Vinger van een Mansperfoon , afgebeeld ,
Sc. p. 363. Sc.

— uit wat delen die bestaat : deselve getragt met Wa-
ter te vereenigen : in Water gekookt : een gantse
Winter in Water laten staan ; dog deffelfs Sout-
delen bleven hard en styf : Olie , vlug- en vast
Sout daar in : geen gemeen Sout werd in de Jig-
tigen gevonden : de knobbelige deelen , die op
de Gewrigten der Jigtigen komen , kunnen door
geen Medicament verdreven worden , Sc. p.
364. tot 370.

Kalks-hardheid bestaat alleen in deffelfs Sout : en foo is
't ook met de Steenen uit Mensfen-blasen. p. 222.
Sc.

Kervel-saad onderfagt , en afgebeeld. p. 45. Sc.

— hoe in 't Wateren heeft kunnen gelost worden. p.

449.

Kik-

- 12 REGISTER, over de Vier vervolgen van
Kikvorssen tweederlei; d'eene soort Worken genaamd,
zijn grooter, &c. pag. 270.
- uit wat delen derselver Eiëren bestaan. p. 271. &c.
dat uit die Eiëren Wormen komen; en derselver
maaksel afgebeeld, &c. p. 272. &c.
dese Wormen worden tot Kikvorssen: derselver
Bloedvaten geobserveerd, &c. p. 284. &c.
- Klanders komen niet voort, dan door Voortteling. p. 74.
en 88.
- hoe nieuwe Solders daar van kunnen besmet wor-
den. p. 74. &c.
- booren met haar Snuit, (die met een Tands-gewijs
Werktuig, &c. voorsten is) in 't Graan, en
eeten dat leedig. p. 76. en 80.
- derselver versameling; en een ongelooflijk getal
Diertjes in een Sand grootte van haar Manne-
lijk-Saad, die een verwonderlijke beweging
maakte, &c. p. 76. &c.
- leggen in Koud-Weer dood-stil. p. 78.
- geopend, en Eiëren uit haar Lijf gehaald. p. 79.
- leggen ider Ei bijzonder in een Graantje, daar
van zy 't Meel wat los maken, om tot Bed en
Voedsel te dienen. p. 80. &c.
- uit derselver Eiëren komen Wormen, die in Pop-
jes veranderen; en daar uit komen de Klanders,
&c. p. 81. &c.
- afgebeeld, en derselver deelen beschreven; als
Snuit, Hoornen, Vrouwelijk-en Mannelijk-
Lid, &c. p. 84. &c.
- haar Eiëren, en de Wormen die'er uitkomen,
zijn in 't eerst niet grootter als een Sand: de-
set-

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 13

selve op verscheide wijsen afgetekend, Sc. pag.
86. Sc.

— hoe zy, door 't verschieten van 't Graan, minder voorttelen. p. 88.

— vermeerderen seer, om datse lang leven. p. 88.
nog veel naauwkeurige bijzonderheden der
Klanders, Sc. p. 419. Sc.

Klaver-saad ondersogt en afgetekend. p. 47.

Knol-saad ondersogt, en afgebeeld. p. 47.

L.

Lapis Besoar, of Besoar-Steen, welke Olie, en wat voor vlog en vast Sout, door 't Vuur, daar uit gedreven word. pag. 186. Sc.

Leijen bevatten een geele Stoffe, soo hard, dat men'er mée in 't Glas kan snijden; en is, door 't Vuur ontdaan, Swavel, Sc. p. 234. Sc.

Lepelbladen-saad ondersogt, en afgebeeld. p. 48.

Linde-boom hoedanig averegtsom te Planten; sulks dat de Takken tot Wortels, en de Wortels tot Takken groeijen: de afbeelding daar van, Sc. p. 247. Sc.

Lugt hoe door den Auteur uit het Water gepompt; en 't Werktuig daar van afgebeeld, Sc. p. 435. Sc.

— hoe veel'er in Regen-Water is; d'uitrekening daar van, Sc. p. 439. Sc.

— geen Lugt in gekookt Water. p. 440.

— in warm-Bloed is geen andere dan fijne Lugt die door alle Lighamen gaat: dit met veel Observatien bevestigd, Sc. p. 441. tot 448.

- 14 REGISTER, over de Vier vervolgen van
*Nader waarnemingen van Lugt, in Water,
 Bloed, en Pis.* pag. 455. tot 461.
 Lugtbellen zijn'er niet in 't Bloed; en by gevolg geen
 fermentatie. p. 354. Sc.
 — waarom de groote Lugtbellen veel sneller naar de
 oppervlakte van 't Vogt gestoten worden dan de
 kleine. p. 447.
 Luifen plagen de Soldaten meer in regenig-dan in droog-
 Weêr; de reden daar af, door den Auteur aan
 den Koning van Engeland vertoond, Sc. p. 92.
 Sc.
 — derselver Pooten van seeker Schrijver seer mis-
 maakt afgetekend; door Onsen Auteur verbee-
 terd; en 't gebruik van de delen der Pooten
 keurzindelyk aangewesen; Sc. p. 90. Sc.
 — derselver Hoofd, met de delen daar in en aan; als
 Hersenen, Angel, Hoornen, Sc. als mede elks
 deels gebruik omstandig beschreven, afgebeeld,
 Sc. p. 587. tot 591.

M.

- M**aden, of Wormen in de Kaas; worden tot roode
 Tonnekens; en dese tot Vliegjes; die wederom
 Eieren leggen, daar Maden uitkomen, Sc.
 p. 426. Sc.
 Manna vald niet uit den Hemel, maar is Saad van een
 Plant: de Bast word daar af gemalen, Sc. p.
 43. Sc.
 Mannelyk-saad. Diertjes-plaats in 't Ei van een Zei-
 worm ontdekt. p. 56.
 Mic-

ANTONI VAN LEEUWENHOEK. 15

Mieren door seker Schryver onvolkomen en mismaakt
afgetekend; een Schets daar af. pag. 93. 97. en

102.

— eeten 's Winters niet: de versamelde Spys diend
meest tot grootwording van de Jongen. p. 94. Sc.

en 103. Sc.

— nader ondersogt; en derselver Eiëren beschre-
ven. p. 97. Sc.

— de Wormen, die uit haar Eiëren komen, worden
in Popkens veranderd, Sc. deselve afgebeeld:

p. 100. Sc. en p. 108.

— leggen niet veel Eiëren tegelijk, maar de gantse
Somer door. p. 103.

— hebben in 't Agterlijf een Angel, daar sy mee ste-
ken, en tegelijk eenige scherpe Vogtigheid in
onse Huid brengen. p. 105. Sc.

— die swartagtig zijn, en een weinig kleinder als
de voorgaande roode Mieren; hebben geen Angel,
Sc. p. 107. Sc.

— omspinnen haar selven, uitkomende, hebben haar
volkomen grootte, Sc. p. 109 Sc.

— Ei, is 175. maal kleinder als haar Omwinsel of
Popke. p. 110.

— die Vleugels hebben; en andere die ligt-geel zijn.
p. 110. en 113. Sc.

— derselver gantse staat en verandering beknopte-
lijk beschreven. p. 112.

Mispel-steenen geopend, en de stoffe van 't Saad ver-
toond, Sc. p. 18. en 504. Sc.

Mijten zijn seer scherp van gesigt. p. 591. Sc.

— Eiëren uit haar Ligbaam gehaald, en 't maaksel
daar

16 REGISTER, over de Vier vervolgen van
daar af.

- pag. 592.
— hoe veel tijd haar Eiëren behoeven eer daar jonge
Mijten uitkomen: de doode Mijten worden van
de Levende gegeten, &c. p. 593. &c.
— derfelver wonderlijke versameling, en haar Teel-
leden aangewesen. p. 595. tot 598.
— haar Ligbaam met desselfs deelen; haar Eiëren;
de wijze van haar versameling: en verdere bij-
sonderheden afgebeeld, &c. p. 599. tot 606.
Moscovis-Glas behoud, gloeiend zijnde, zijn doorschij-
nendheid. p. 220. &c.
Mosselen hoe, naar de gedagten van een Ervaren Mos-
selvanger, voortteelen: hoe geseid kan worden,
datse uit Slijk en Sand voortkomen: en hoe se,
haar Saad en Eiëren aan onse Schepen gebegt,
in andere Landen kunnen vervoerd worden, &c.
p. 695. &c.
— derfelver verwonderlijk maaksel; en overgrootte
beweging in een klein gedeelte van haar Baard.
p. 702.
— zijn versien met een Streng waar mée se haar op
een bijzondere wijze kunnen vast begten: deselve
nevens andere deelen afgebeeld, &c. p. 705.
&c.
— leggen haare Eiëren buiten op de Schulpen. p. 703.
en dat in een seer nette geschiktheid: deselve af-
gebeeld. p. 708. en 711.
— schijnen een Werktuig te hebben om de Eiëren op
de Schulp te plaatfen. p. 709.
— hebben tot twee à drieduifend Eiëren op de Schul-
pen, &c. p. 713. nog meer bijzonderheden om-
trent

trent de Mosselen waargenomen, &c. pag. 713.

&c. en 726. &c.

Moslaart-saad onderzocht, en afgebeeld. *p. 48.*

Mugge steekt met desselfs Angel niet boven uit de Koker, maar opend de Koker, of Scheede, op zijde, *&c. p. 238. &c.*

— desselfs Angel bestaat niet uit een, maar uit vier bijzondere Angels, die in geschikte order in malkander leggen. *p. 239. &c.*

N.

Naamen van Heeren die de Circulatie van 't Bloed gezien hebben. *p. 297. en p. 307.*

O.

Ommeloop van 't Bloed in ses uithangende deelen aan 't Hoofd, en op veel plaatsen in de Staart van de Kikvors-worm: iets merkwaardigs daar in waargenomen. *p. 276. &c.*

— niet alleen vertraagd, maar terug geloopen; en d'oorzaak. *p. 286. &c. en 324. &c.*

— in een klein Visje; en in desselfs Staart vierëndertig bijzondere ommelopen, *&c. p. 287. tot 293.*

— in een Nagel-grootte van onse Huid geschieden wel duifend ommelopen van Bloed. *p. 293.*

— in Alen; soo in de Staart, als aan de Vinnen by 't Hoofd. *p. 299. &c.*

— in Baars; desselfs Arterie, *&c. afgetekend. p. 313. &c.*

C

— in

18 REGISTER, over de Vier vervolgen van

- in Braassem digt bij de Staart, Sc. pag. 313. Sc.
- in Snoek, naar 't agterste van de Staart. Vin. p. 316.
- in Voorn, van verscheide grootte, Sc. p. 316. Sc.
- in Karper, in, en buiten 't Water zijnde, Sc. p. 319. Sc.
- in Garnaad; en bijzonder in desselfs Pooten, Sc. p. 320. Sc.
- in Krabben, wel de Loop, maar niet de Circulatie gesien. p. 322.
- in Schol; dog duurde soo lang niet in deselve als in de Bot; en waarom, Sc. p. 323. Sc.
- in Bot: en dese Vis is de bequaamste om de Circulatie te doen sien. p. 323.
- in Vliegende Vis Vinnen. p. 325.
- sesëntnegentigmaal in een uur, in 't Hoofd en des Hoofds Vinnen, van een Aal. p. 329. Sc.
- in Gevogelte wel de Voortloping, dog nooit den Ommeloop van 't Bloed gesien, Sc. p. 331. Sc.
- hoe veel maal in een uur, tot de uitterste delen van onse Voeten, en van daar weder in 't Hert; d'uitrekening daar van, Sc. p. 333. Sc.
- kan door 't inspuiten van Quiksilver niet nagepeurd worden. p. 336. Sc.
- in een Vleermuis; en verscheidene aanmerkelijke waarnemingen daar omtrent. p. 341. Sc.
- in de Lellen van een Haan, en in de Ooren van een Konijn. p. 353. Sc.

P.

- P**aarde-Vliegs *Angels gesteldheid beschreven, en af-
getekend.* pag. 244.
- Papier dat versengd en verbrand, in Courland uit den
Hemel sou gevallen zijn: is niet anders dan
Vlijm in 't Water gegroeid, Sc. p. 116. tot 119.
- Pennen of Schagten, derselver maaksel vertoond: heb-
ben drieërlei Vaatjes; en waarom somtijds met
Kartels splyten. p. 476. Sc.
- Peper. deelen van wat maaksel die zijn. p. 376. Sc.
Lange Peper is een Peul die meer dan honderd
Pepertjes bevat, Sc. p. 378.
- derselver soo genaamde Hitte, is niets anders als
Sout, Sc. p. 380.
- van Witte Peper ondersogt, Sc. p. 383. en 395.
- Planten worden door Warmte en Water alleen groot ge-
maakt. p. 253.
- derselver Saden bevatten reeds in sig het wesen
der Planten: sulks dat'er geen nieuwe Schepsels
gemaakt worden. p. 253. Sc.
- Pleister-steen uit wat delen bestaat: wat Geest en vlug
Sout, door 't Vuur van deselve word afgedre-
ven, Sc. p. 205. en 211. Sc.
waarom de Beelden, daar van gegoten, in't gieten
grooter worden. p. 217.
- Pok-Visjes, in de Knobbels op de Mosselen, die men ge-
meenlyk Pokken noemd. p. 716.
- derselver wonderbare maaksel, Eiër-nest, Sc.
afgebeeld, Sc. p. 717. Sc.

R.

- R**adijs. faad onderfagt, en afgebeeld. pag. 46.
- Rays Colomba een Wortel; de wijfe van deffelfs gebruik, en waar voor die goet is. p. 157. Sc.
- deffelfs Soutdelen afgetekend. p. 158. Sc. en 161.
- de Wortel selfs geëxamineerd, en befchreven. p. 159.
- in Water geweekt, en dat met Bloed gemengd. p. 159.
- tot Houtskool verbrand, en Olie daar uit getrokken. p. 159. Sc.
- Rammelats. faad onderfagt, en afgebeeld. p. 47.
- Ringen of Rimpels, in de Lighamen van de Rupsen; Wormen, of Maden gaan over, in gelijk getal, tot de Vliegende Schepsels die'er uit voortkomen. p. 147. Sc.
- Rogge Granen zijn ider met vier beginsels van jonge Planten voorfien; en leggen in Meel 't welk niet foo wit is als 't gene daar de Rogge uit beftaat: de Bladeren, Sc. afgebeeld. p. 33. Sc.
- Rupsen, derfelver veelheid in een Somer, geeft geen gevolg dat'er het volgende Jaar overvloedig veel zijn fullen; de reden hier af, Sc. p. 65.

S.

- S**chape-en Paarden - Drek , waarom gemeenlijk een
 bollige gestalte aanneemd , &c. pag. 133. &c.
- Scheelsien kan somtijds door onvoorsigtigheid van de
 Vroetwijven veroorzaakt worden. p. 70. &c.
- Schimmel op de jonge Plant van een Coffe-Boontje ; op
 't Lijf van een doode Luis ; op desselfs Angel ;
 en op een stuk van de Schors van een Zeiworms-
 Ei , vertoond seer aartige Bloempjes , &c. p. 21.
- Schol , waar van vet en goet word ; en waarom scheef
 van Smoelis , &c. p. 697. &c.
- Semel van Tarw , desselfs wonderlijk maaksel afge-
 beeld , &c. p. 451. &c.
- Sevengetijdekruid-saad ondersogt , en afgebeeld. p. 50.
- Souten zijn niet alle smakelijk op de Tong ; en waarom.
 p. 221. &c.
- Sout-delen van bijzondere gestalten in de Darmen van
 Kabbeljaauw , &c. p. 617. &c.
- uit Sweet van des Auteurs Hand. p. 645. &c.
- Spaanse-Vliegen ondersogt ; en derselver Sout-delen ,
 Olie , &c. beschreven. p. 391. &c.
- Sprinkhanen eeten malkander ; leggen seer veel Eieren ;
 komen voort uit Wormen : hoe in de Oostersē-
 Landen seer konnen vermenigvuldigen , en ook
 schielijk weg sterven , &c. p. 585. &c.
- Steen en Graveel , desselfs oorsaken : waarom de Arm-
 ste Kinderen , die Knogjes zijn , meest , en de
 jonge Meisjes minst met Steen gequeld zijn Van
 de getakte Steen , &c. p. 370. &c.

- 22 REGISTER, over de Vier vervolgen van
 Steenen uit Mensen Blasen, welke Olie, en wat voor
 vlug en vast Sout, door 't Vuur, uit deselve ge-
 trokken word. pag. 162. Sc.
 — der selver Souten met Bloed vermengd, en d'uit-
 werking. p. 165. Sc.
 — hebben geen gemeen Sout in. p. 168. en 170.
 — der selver Soutdelen worden door Campher of
 door Spiritus Vini niet ontdaan. p. 171. en 175.
 — nemen, door ons gemeen Sout, niet toe in grootte.
 p. 171.
 — kunnen niet, door eenig ingegeven Medicament,
 verbrÿfeld worden. p. 175. en 372.
 — waarom soo grooten pijn veroorsaken. p. 176.
 Steenen, of Steenbergén, hoe in grootte kunnen toene-
 men. p. 216. Sc. Steen kan tot Sand, en Sand tot
 Steenen worden; en hoe. p. 233.
 Steen Pedro Porco bestaat meest uit vlug Sout, Sc.
 p. 193. Sc.
 Sterkkers-saad omstandig ondersogt, en keurlijk afge-
 beeld, Sc. p. 48. Sc.
 Stoffe die uit de Ooren komt ondersogt; en de waar-
 schÿnlijkheid dat diergelyke Stoffe uit ons gehele
 Lighaam uitgestoten word, aangewesen, Sc.
 p. 634. tot 642.
 Swarte Vliegen die de Appel-bloesem bederven; der-
 selver waarschÿnlyke oorspronk. p. 424. Sc.
 Sweet, uit een Hand wafemende, in een Vles gevangen,
 en gewogen; daar uit gerekend hoe veel uit het
 gehele Lighaam wafemd: de Sout-delen daar in
 aangemerkt, Sc. p. 642. tot 650.

T.

Tanden van Oliphanten , bestaan uit t' samen ge-
voegde Pijpjes , die seer dun zijn , en uit het
middelpunt naar den omtrek strekken , Sc. pag.

1. Sc.

— van jonge Verkens zijn van 't selfde maaksel.

p. 3.

— van Menssen bestaan uit eenen diergelijke , dog
seer dunne , Pijpjes , daar van d'uiteinden on-
gemeen hard zijn , Sc. deselve afgebeeld. p. 3.

Sc.

— van jonge Kinderen zijn onder aan de Wortels
gans open ; welke Holligheid daar na met Zenu-
wen en Bloedvaatjes gevold word , waar deur
het Voedsel tot de Tandden komt , Sc. p. 5. Sc.

— derselver Beene Pijpjes verstopt zijnde , veroor-
saken aan die plaats bederving ; terwijl de an-
dere delen der Tand nog veele Jaren goet blij-
ven , Sc. Een klein gedeelte van een Kies afge-
beeld , en uitgecijfferd , dat'er agtënveertig-
honderd - tweëntwintig - duisend - vijf honderd
Pijpjes in deselve Kies (indiensse rond was)
zijn souden. p. 6. Sc.

— of Kiesen van Ossen , seer veel Bloedvaten daar-
in : verwisselen niet , maar worden van nieuw
Been omgroeid , Sc. p. 8. Sc.

— van Paarden , besluiten in haar Holligheden Sout-
signuurtjes van verscheide gestaltens ; deselve af-
getekend , Sc. p. 11. Sc.

Tarw.

24 REGISTER, over de Vier vervolgen van

Tarw in 't koudste van de Winter soodanig te doen wassen, dat de Scheutjes in vier dagen een Vingerbreed lang worden. pag. 251.

en in agt dagen de jonge Air in de Plant gesien.

Ec. p. 252. van wat maaksel de jonge Tarw-Air is; deselve afgebeeld. p. 254. Ec

Tarw-Granen in ider word drie onderscheidene beginsels van Planten gevormd, die het vierënseftigste deel van 't Graantje uitmaken: de Bladeren, het Meel, de Bast, Ec. afgebeeld. p. 28. Ec.

Thee desselfs Sout werd in Indiën tegen de Koorts gebruikt. p. 384.

— wat Sout daar van tot het Water overgaat p. 385. Ec.

— desselfs Olie; en een overgroote menigte Sout delen in een eenig Theeblad. p. 387. Ec.

— wat werking deselve in de Maag en Darmen doet, Ec. p. 390.

Tong van een Mens, word geagt uit grooter meenigte Vleesmuscultjes te bestaan, dan die der viervoetige Dieren; en de reden daar af. p. 675. Ec.

— van een Os; de uitnemende kleinheid, Ec. van desselfs Musculen. p. 676. Ec

— van een Varken: en hoe de kleine Vleesmuscultjes sig in 't bewegen der Tong, moeten schikken, Ec. p. 678. tot 681.

Tras of Sement, hoe, en waar van gemaakt. p. 226.

— hoe meer bearheid hoe beter; en waarom. p. 227.

V.

- V**arkens-Borstel deur de Huid van de Buik van een Kind gebaald, &c. pag. 451.
- Vaten in het Hoofd van een ongebooren Zeiworm ontdekt, en afgebeeld. p. 60. &c.
- Veeën van Vogels, bestaan uit een seer verwonderlijk maaksel; deselve afgebeeld. p. 478. &c.
- de oorspronk van derselver verscheidendheid van kleuren ondersogt, &c. p. 534. &c.
- Visje dat klein, en onder de Garnaad gevangen was, had levende jonge Visjes (de Moeder gelijk) in sijn Lighaam: de wondere spiegeling in 't kristaline Lighaam van desselfs Oogen, &c. p. 720. &c.
- Vissen zijn in diepe Wateren, en lopende Rivieren geen Siektens onderworpen, en sterven nooit van Ouderdom. p. 326.
- worden niet ligtelyk vermoeid; en waarom p. 326.
- sterven niet ligtelyk van hitte, koude, of honger. p. 327.
- die geen gebrek van Voedsel hebben, vervolgen altijd in grooter te worden: en waarom sulks niet geschied aan de Dieren die op de Aarde leven. p. 327. &c.
- die gevangen zijn sterven ligtelyk als'er na een groote hitte schielijk koude volgt: en hoe dit geweerd kan werden. p. 328. &c.
- zijn seer-na soo Stof-swaar als 't Water. p. 259.
- Vliegende-Vissen kunnen niet lang uit het Water blyven, om dat de droogte de omloop van 't Bloed in de

26 REGISTER, over de Vier vervolgen van
Vinnen belet.

pag. 325.

Vliegen komen niet uit bederving voort, gelyk gewaand
word.

p. 128. en 130.

— hoe uit Tonnekens van Rupsen kunnen komen. p.
129.

— hoe seer die kunnen vermenigvuldigen; en hoe'er
in drie maanden meer als sevenhonderd-duisend
uit een paar kunnen voortkomen. p. 130. Sc.

— uit derselver Wormen komen weer Vliegen. p.
134.

Vloot leggen Eiëren, en uit die Eiëren komen Wor-
men.

p. 537. Sc.

— derselver Wormen met Vliegen gespyd en groot
gemaakt: en in hoe veel tyd dese Wormen haar
volkomen wasdom hebben. p. 539. Sc.

— derselver wormen veranderen tot Popjes of Ton-
nekens. p. 539. en 547.

— hoe veel tyd haar Eiëren behoeven eer tot Vloot
worden. p. 540.

— waarom, opgesloten zijnde, in eene Nagt of Dag
niet boven twaalf Eiëren leggen. p. 540. Sc.

— kunnen van Maart tot November seven à agt
maal voorttelen. p. 542.

— hoe lang een van derselver Wormen sonder Spijs
geleefd heeft. p. 544.

— derselver Wormen onspinnen sig, om tegens de
Mijter beschermd te zijn. p. 547. Sc.

— desselfs Ligbaam, met alle de Delen en Leden,
afgetekend en beschreven. p. 550. tot 555.

— derselver versameling op een ongemeene wyse; het
Manneke onder het Wyfje. p. 556. Sc.
— haar

- haar Mannelyk-lid , en overgroote ritsigheid
aangeweefsen , Sc. pag. 557. tot 566.
- hoedanig gefeid kan worden dat se uit Stof van de
Vloer voortkomen. p. 570. Sc.
- Vrugten &c. beftaan uit globulagtige delen , waar van
ider deeldje met een Canaaltje voorsien is , daar
deur Stoffe gestooten word tot making van een
ander globulig deeltje , Sc. p. 503. Sc.
- Voorn omtrent seven Duim-breet lang ; uit derselver
Schobben geoordeeld dat se ses Jaar oud waren ,
Sc. p. 317.

W.

- W**ater soo heet zynde dat men' er beswaarlyk de Vin-
ger in houden kan , dijd $\frac{2}{3}$ deel , en tot kokens toe
heet nog $\frac{1}{3}$ deel , in ruimte uit , Sc. p. 356.
- Werktuigen tot het beschouwen van de omloop van't
Bloed afgebeeld , Sc. p. 308. Sc.
- Wicken van Motjes , Muggen , Vliegen , Witjes , Uilt-
jes , Sprinkhanen , Sc. ondersogt : en de won-
dere geschapenheid van de Veertjes , en Bloed-
vaatjes daar in ontdekt , en afgebeeld , Sc. p. 412.
426. 461. en 471.
- Wijngaard die averegs-om wast , Sc. p. 246.
- Wolf een Wormpje ; eet niet alleen het Koorn , maar
doorknaagd ook het Hout. p. 397. Sc.
- verlaat , teegens de Winter , het Koorn , en
vest sig in de Solders en Balken. p. 400.
- veranderd in April tot een Popke ; en dat in Mei
tot een Vliegend-Motje. p. 401.
- De

28 REGISTER, over de Vier vervolgen van

De gedaante van dit Motje naaukeurig beschreven, &c. pag. 402.

't Eiërnest, uit dese Motjes gehaald, bestond uit meer dan 70. Eiëren. p. 403.

Op wat wijze de Solders, van de Motten en Wolf, kunnen gesuiverd worden. p. 406. &c.

De Wormpjes uit, en de Schaaltjes van dese Eiëren afgebeeld, en beschreven. p. 410. &c.

De wondere gestalte van de witte Stoffe op de Wieken der Motjes, beschreven, &c. p. 412. &c.

In hoe weinig tijd de Wolf aanqueekt: en dat se ook Wolle-laken, &c. eten. p. 414. &c.

Nog veel naaukeurige bijzonderheden de Wolf, en Mot betreffende: p. 416. tot 419.

Wormen uit het Vlees van een Juffrouw: en hoe daar in gekomen zijn. p. 121. &c.

— werden tot Popkens of Tonnekens. p. 123.
daar Vliegen uit komen: welke geopend zijnde, Eiëren in hebben. p. 124. &c.

uit de geleide Eiëren komen weder Wormen of Maden, &c. p. 127. en 134.

— de Veel-leedige, of breedten Worm genaamd: eenige delen daar van uit een Mens gelost; en even soodanige, hoe wel kleinder, in Alen en Palingen gevonden. p. 608. &c.

— hoe in de Lighamen der Kinderen komen. p. 612.

— in Tarbot; in Braasem; in Voorn; in Schelvis; in Cabbeljaauw, &c. p. 611. &c.

— zitten met haar Hoofden seer vast in de Darmen gehegt; waarom Pijn veroorsaaken; en niet ligt

*ligt door Medicamenten afgedreven worden,
Ec. p. 614. Ec.*

Z.

Zeiwormen derselver voortqueeking omstandig onder-
sogt: waar in sig veel naaukeurige bijson-
derheden voordoen. p. 54. tot 70.

— waarom se haar selven omspinnen. p. 548. Ec.

Zuring-saad beschouwen; en de Plant keurzindelijk,
afgebeeld, Ec. p. 43.

Einde van 't Tweede Register.

